Fina Fernàndez: els testimonis de la postguerra es van apagant

Fina Fernàndez, a la gironina plaça de Sant Pere CEDIDA.

Fina Fernández Crous va néixer a la ciutat de Girona el dia 31 d'agost del 1933. Filla del Joan i de l'Estrella. El seu pare, andalús de procedència extremenya, treballava a les mines de Riotinto a Huelva i la seva mare era natural del municipi gironí de Vilanna.

La família paterna va venir a Catalunya a finals dels anys vint, a la recerca d'unes millors condicions de vida. Serien els precedents de la segona onada migratòria que es va produir als anys seixanta a Catalunya amb motiu de la consolidació del fenomen del turisme i, per tant, per la necessitat de mà d'obra.

Malauradament, però, la Fina gairebé no va conèixer el seu pare, atès que tres anys després del seu naixement esclatava la Guerra Civil i el seu pare era mobilitzat. Va ser enviat al front d'Aragó, on va morir. La notícia no va ser coneguda per la família i durant molt de temps la seva mare va esperar infructuosament el retorn del seu marit.

Així doncs, la seva mare va haver de tirar endavant la família, dues filles, la Maria, de quatre anys, i la Fina, amb només tres anys. L'Estrella treballava com a obrera a la fàbrica tèxtil de la Coma Cros de Salt. Les condicions laborals no eren fàcils i, a més, s'hi afegia la duresa dels desplaçaments per anar a la feina: més de vuit quilòmetres de trajecte a peu, d'anada i tornada.

La infantesa de la Fina va passar, doncs, en plena postguerra, en una situació de gran misèria econòmica que assolava el país, i òrfena de pare. En aquells anys les germanes foren escolaritzades al col·legi públic Eiximenis de Girona, però com en tantes altres famílies de Girona la necessitat de subsistència se sobreposava a qualsevol altra cosa.

Quan tot just entrava a l'adolescència, i per tal de poder ajudar a mantenir l'economia familiar, la Fina va haver de deixar els estudis i posar-se a treballar. Ho feu com a aprenenta de planxadora en un petit taller de Girona. Allà aprengué l'ofici.

Eren anys de gana, de penúries, de penes, però la Fina com qualsevol altra jove de l'època tenia ganes de viure i d'intentar oblidar una mica el drama familiar que havia provocat la mort del pare –tot i que en els primers anys del franquisme ningú parlava, per por, dels morts de la Guerra Civil– i la misèria.

Amb poc més de 16 anys, la Fina coneix un noi, dos anys més gran que ella, de Girona, en Lluís. Pocs mesos després, hi començaria una relació sentimental que es consolidà, l'any 1954, amb el seu casament, del qual van néixer dos fills, però pocs mesos després del naixement del seu segon fill, l'any 1959, moria la seva mare, Estrella, als 50 anys.

Com a conseqüència de la dictadura franquista, és natural que la Fina, com la majoria dels fills de la classe obrera, viu els primers anys de la Transició democràtica amb un bagatge cultural molt discret (havia hagut de

deixar els estudis a primària), i per tant no és gens estrany que no sabés llegir, i encara menys escriure, en català.

La Fina, doncs, forma part d'una generació, filla de la Guerra Civil, que va patir amb molta cruesa les conseqüències d'un temps i d'un país que havia estat sotmès durant gairebé 40 anys per una dictadura, on la misèria econòmica havia presidit la vida quotidiana de moltes i moltes famílies.

La Fina forma part d'aquesta majoria silenciosa que discretament es va apagant, però que ens deixa el testimoni d'una experiència vital alliçonadora.

Avui dilluns, a les onze, acomiadarem la Fina.

Publicat a:
-El Punt Avui. Girona 20-10-2025, Pàgina 26

Font del document:
http://www.elpuntavui.cat/article/29-necrologiques/2586357-fina-fernandez-els-testimonis-de-la-postguerra-es-van-apagant.html